

Bilag 4: Grundlag for udbud

Formuleringer er lånt og lettere redigeret fra Ydelsesbeskrivelse for Byggeri og Anlæg 2018 (YBL18) udgivet af Danske Arkitektvirksomheder og Foreningen af Rådgivende Ingeniører – FRI.

Udbud med *Byggeprogram* som grundlag (Baseret på YBL18, afsnit 1.2)

Byggeprogrammet er en koordineret sammenfatning af bygherrens krav og ønsker til byggeriet samt til byggeriets projektering og udførelse. Byggeprogrammet skal indeholde redegørelse for byggeriets grundlæggende forudsætninger og detaljeringsgraden tilpasses byggeriets størrelse, kompleksitet og organisering.

Byggeprogrammet udarbejdes på grundlag af det godkendte idéoplæg, hvor de nødvendige forudsætninger for opgavens videre bearbejdning er angivet. Byggeprogrammet skal indeholde beskrivelse af krav og ønsker til byggeriets arkitektur, funktion og byggeteknik. Byggeprogrammet skal indeholde beskrivelse af de fysiske krav til friarealer, konstruktioner, installationer og overfladers kvalitet samt målsætninger om bæredygtighed, der forudsættes opfyldt.

Af byggeprogrammet skal fremgå, om der er særlige krav til ...

- arbejdsmiljø og arbejdsmiljøkoordinering under projektering, udførelse og drift.
- tilgængelighed ud over krav i Bygningsreglementet og anden lovgivning.
- termisk, atmosfærisk, lyd og akustisk samt optisk indeklima ud over krav i Bygningsreglementet og anden lovgivning.
- energibehov samt specifikation af forudsætningerne herfor.
- bæredygtighed, ligesom specifikke mål skal defineres, herunder eventuelle krav om certificering.
- kvalitetssikring af projektering og udførelse.

Byggeprogrammet skal indeholde ...

- overordnet vurdering af driftsmæssige forudsætninger.
- organisationsplan samt procedurer for kommunikation og samarbejde mellem byggeprojektets parter.
- bygherrens krav til byggeriets projektering og udførelse.
- en redegørelse for bygherrens krav til digital projektering og aflevering af digitale projekt- og driftsdata. Dette angives i en IKT-specifikation.
- oplæg til beslutningsplan for projektbeslutninger og -godkendelser, som de projekterende skal indarbejde i ydelsesplanen og indhente fra bygherren.
- bygherrens krav til omfanget af byggeledelse og fagtilsyn, herunder i hvilket omfang rådgiveren skal være til stede på byggepladsen eller kunne tilkaldes.

Byggeprogrammet skal fastlægge ...

- udbudsform og entrepriseopdeling, herunder fag-, stor-, hoved- eller totalentreprise.

- omfang af mødeaktivitet med eksterne parter, herunder rådgiverens deltagelse i bygherremøder, brugermøder mv.
- i hvilket omfang udbud kan ske som funktionsudbud.

Udbud med *Dispositionsforslag* som grundlag

(Baseret på YBL18, afsnit 3.1)

Dispositionsforslaget er et motiveret forslag til opgavens løsning på grundlag af et godkendt byggeprogram.

Dispositionsforslag udarbejdes efter byggeprogrammet, og udbuddet indeholder derfor også byggeprogrammet med de grundlæggende beskrivelser af opgaven.

Men Dispositionsforslaget går lidt videre og indeholder en beskrivelse af forslagets forudsætninger, den arkitektoniske idé, funktioner, forslag til overordnet materialevalg, konstruktions- og installationsprincipper samt overvejelser om drift og vedligehold.

Hvis der i dispositionsforslaget er væsentlige ændringer ift. byggeprogrammet og dets forudsætninger skal dette tydeliggøres.